

V Bruseli 30. 6. 2021
SWD(2021) 167 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE
KONZULTÁCIA SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI – SÚHRNNÁ SPRÁVA

Sprievodný dokument k

**oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu
a sociálnemu výboru a Výboru regiónov**

**Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ - smerom k zabezpečeniu silnejších,
prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040**

{COM(2021) 345 final} - {SWD(2021) 166 final}

1. ÚVOD: CIELE A ZAJINTERESOVANÉ STRANY

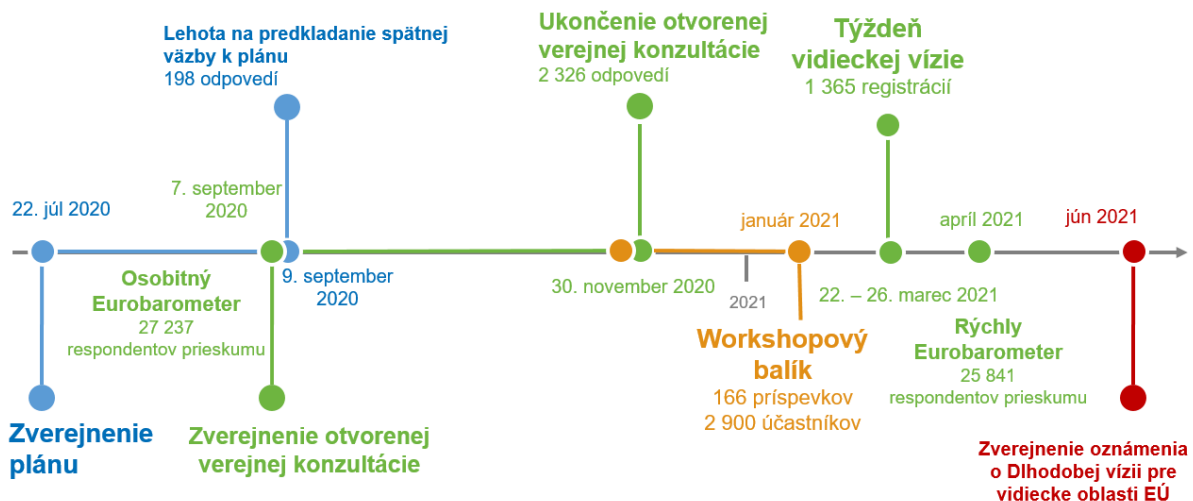
Táto správa predstavuje výsledok rôznych oblastí konzultácie, ktoré boli uskutočnené v záujme podpory oznámenia s názvom Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ – smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040. Potreba navrhnúť dlhodobú víziu pre vidiecke oblasti bola zdôraznená v politických usmerneniach predsedníčky von der Leyenovej a v poverovacích listoch podpredsedníčke Šuicovej (demokracia a demografia), komisárovi Wojciechowskemu (poľnohospodárstvo) a komisárke Ferreirovej (súdržnosť a reformy).

Verejná konzultácia bola ako neoddeliteľná súčasť priority Komisie pod vedením predsedníčky von der Leyenovej s názvom Nový impulz pre európsku demokraciu zameraná na dosiahnutie silnej účasti občanov a zainteresovaných strán s cieľom porovnať priority pre i) vidiecke oblasti v súčasnosti a ii) vidiecke oblasti v budúcnosti.

Ako sa uvádza v poverovacom liste podpredsedníčke pre demokraciu a demografiu Dubravke Šuicovej¹, **konzultačná stratégia** bola navrhnutá so zameraním najmä na ľudí žijúcich vo vidieckych oblastiach, ako aj na miestne a regionálne orgány. Konzultačný postup vyvrcholil Týždňom vidieckej vízie, ktorý bol zorganizovaný online od 22. do 26. marca 2021.

Súčasťou postupu boli tieto zložky konzultácie:

Obrázok 1: Fázy konzultácie o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti EÚ

Tieto etapy konzultácie boli naplánované s cieľom osloviť zainteresované strany identifikované prostredníctvom mapovania vykonaného v rámci konzultačnej stratégie, ktorým sa identifikovali tieto skupiny:

- poľnohospodári a ich organizácie (na úrovni EÚ, na národnej a miestnej úrovni),

¹ https://ec.europa.eu/commission/commissioners/sites/comm-cwt2019/files/commissioner_mission_letters/mission-letter-dubravka-suica_en.pdf.

- spotrebitelia a ich organizácie (na úrovni EÚ, na národnej a miestnej úrovni),
- súkromný sektor – dodávateľský/odberateľský sektor (potravinový dodávateľský reťazec atď.), vidiecke podniky (na úrovni EÚ, na národnej a miestnej úrovni),
- orgány členských štátov (vlády, parlamenty, verejné orgány),
- regionálne/miestne orgány,
- MVO zaoberajúce sa ochranou životného prostredia (na úrovni EÚ, na národnej a miestnej úrovni),
- iné združenia, MVO a organizácie občianskej spoločnosti (na úrovni EÚ, na národnej a miestnej úrovni),
- vidiecke siete (na úrovni EÚ, na národnej a regionálnej úrovni),
- akademická obec, odborníci,
- iné zainteresované skupiny a jednotlivci.

Konzultácia sa uskutočnila v kontexte pandémie COVID-19. Väčšina výmen a konzultácií sa uskutočnila virtuálne, s výnimkou obmedzeného počtu miestnych podujatí, ktoré zorganizovali vidiecke siete. Všetky identifikované skupiny zainteresovaných strán boli oslovené prostredníctvom rôznych konzultačných činností².

2. METODIKA A NÁSTROJE

Komisia zozbierala spätnú väzbu k svojmu **plánu** aj k **online verejnej konzultácii** prostredníctvom online dotazníkov. Spätná väzba k plánu bola podrobená kvantitatívnej i kvalitatívnej analýze s cieľom identifikovať výzvy, príležitosti a priority činnosti. Online verejná konzultácia pozostávala z kombinácie uzavretých otázok (pri ktorých respondenti poskytli odpoveď v rámci vopred stanoveného súboru odpovedí) a otvorených otázok (pri ktorých mohli napísať ľubovoľnú odpoveď, ktorú si zvolili, v rozsahu do 1 000 znakov na odpoveď). Dotazník online verejnej konzultácie bol zameraný na tri hlavné aspekty: i) vidiecke oblasti v súčasnosti; ii) vidiecke oblasti v budúcnosti a iii) správa vidieckych oblastí.

Niekoľko otázok **osobitného Eurobarometra 504**³ sa týkalo situácie vidieckych oblastí, toho, ako sa situácia zmenila od roku 2009 do roku 2020, a cieľov rozvoja vidieka, druhého piliera spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP). Uvedený prieskum sa uskutočnil v krajinách EÚ27 od 3. augusta do 15. septembra 2020. V rámci prieskumu sa uskutočnili rozhovory celkovo s 27 237 občanmi EÚ z rôznych sociálnych a demografických kategórií, pričom vo väčšine prípadov to boli osobné rozhovory v ich materinskom jazyku. Pre vplyv pandémie COVID-19 a následné zdravotné a bezpečnostné opatrenia nebolo osobný rozhovor v niektorých krajinách buď možné uskutočniť, alebo to bolo možné len do istej miery, a preto bol nahradený online rozhovormi. V krajinách EÚ27 sa od 9. do 18. apríla 2021 uskutočnil aj **špecializovaný rýchly prieskum Eurobarometra 491**⁴ na posúdenie priorít, na ktoré by sa mala zamerať dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti. Prostredníctvom telefonického rozhovoru prebehli rozhovory celkovo s 25 841 občanmi EÚ. Prieskum zahŕňal tieto témy: 1. investície EÚ do vidieckych oblastí; 2. doprava a spojenia do vidieckych oblastí; 3. dôsledky pandémie

² Pozri prílohu I a konkrétne správy o online verejnej konzultácii a balíku zainteresovaných strán.

³ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2229>.

⁴ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2278>.

COVID-19; 4. environmentálne problémy vo vidieckych oblastiach a 5. participácia obyvateľov vidieka.

Iniciatíva dlhodobej vízie bola predstavená aj na viacerých **podujatiach** v rámci EÚ s cieľom získať názory od zainteresovaných strán na vidieku a regionálnych a miestnych orgánov. Zástupcovia Komisie v prípade každého podujatia identifikovali hlavné problémy, ktoré na ňom boli zdôraznené. Konzultácie s cieľovými zainteresovanými stranami sa uskutočnili aj s vnútroštátnymi orgánmi, ktoré sa zaoberajú rozvojom vidieka, prostredníctvom Výboru pre riadenie rozvoja vidieka a so zainteresovanými stranami pôsobiacimi v oblasti rozvoja vidieka prostredníctvom skupiny pre občiansky dialóg o rozvoji vidieka. Konzultácie prebehli aj na riadiacich zasadnutiach vidieckych sietí EÚ. Na vypracovanie vízie sa v rámci série zasadnutí tematickej skupiny o dlhodobej vízii pre vidiek, ktorá bola zriadená pod vedením Európskej siete pre rozvoj vidieka, pod vedením Spoločného výskumného centra uskutočnilo participatívne výhľadové plánovanie.

Okrem toho Komisia s podporou Európskej siete pre rozvoj vidieka pripravila **workshopový balík**⁵ „Vitajte na našom vidieku“, ktorý je k dispozícii v 22 jazykoch EÚ a je dostupný na internete, kde si národné vidiecke siete a ostatné zainteresované strany na vidieku mohli stiahnuť materiál, pomocou ktorého dokázali zorganizovať miestne participatívne podujatia zamerané na ich vlastnú miestnu oblasť a jej pravdepodobný a očakávaný rozvoj od súčasnosti do roku 2040. Výsledky boli oznámené Komisii prostredníctvom zozbieraných formulárov, v ktorých sú zhrnuté výsledky diskusií z workshopov. Národné vidiecke siete prispôsobili materiál svojim miestnym podmienkam a času a zdrojom, ktoré mali k dispozícii. Niektoré skupiny sa vzormi riadili veľmi dôsledne, iné ich dodržiavali voľnejšie a ostatné si vyvinuli dodatočné a nápadité prostriedky, ako zachytiť hlasy z vidieka v súvislosti s ich víziou budúceho európskeho vidieka v roku 2040. Z dôvodu pandémie COVID-19 sa takmer všetky workshopy uskutočnili skôr virtuálne ako osobne. Ďalšie informácie o výsledkoch nájdete v správe Európskej siete pre rozvoj vidieka *Rural Voices: A qualitative analysis of the findings from stakeholder workshops contributing to the Long-term Vision for Rural Areas*⁶ (Hlasy z vidieka: kvalitatívna analýza zistení z workshopov so zainteresovanými stranami, ktoré prispievajú k dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti).

Výsledky rôznych oblastí konzultácie boli napokon predstavené, prediskutované so zainteresovanými stranami a ďalej rozvinuté na rozsiahlej online participatívnej konferencii s názvom *Týždeň vidieckej vízie: Predstava o budúcnosti európskych vidieckych oblastí*, ktorá sa konala od 22. do 26. marca 2021 a ktorú zorganizovala Európska sieť pre rozvoj vidieka v úzkej spolupráci s Komisiou. Rovnako boli zorganizované aj špecializované workshopy na kľúčové témy (toto zahŕňalo osem participatívnych workshopov, pracovné plenárne zasadnutia, 11 dodatočných podujatí, slávnostné udeľovanie cien Európskej siete pre rozvoj vidieka za vidiecke inšpirácie, trh, kde rôzne zainteresované strany a siete prezentovali svoje činnosti a iniciatívy spojené s víziou). Zámerom bolo poskytnúť čo najviac príležitostí na výmeny medzi účastníkmi, a pritom zistiť kolektívne názory na očakávania

---

⁵ K dispozícii na adrese: https://enrd.ec.europa.eu/news-events/news/long-term-vision-rural-areas-workshop-package-nrns-and-other-rural-stakeholders_en.

⁶ https://enrd.ec.europa.eu/publications/rural-voices_en.

zainteresovaných strán od vízie pre vidiek. Všetky prezentácie a informácie z podujatí sú dostupné na webovom sídle Európskej siete pre rozvoj vidieka⁷.

3. KONZULTAČNÉ ČINNOSTI

a) Konzultácia o pláne Komisie

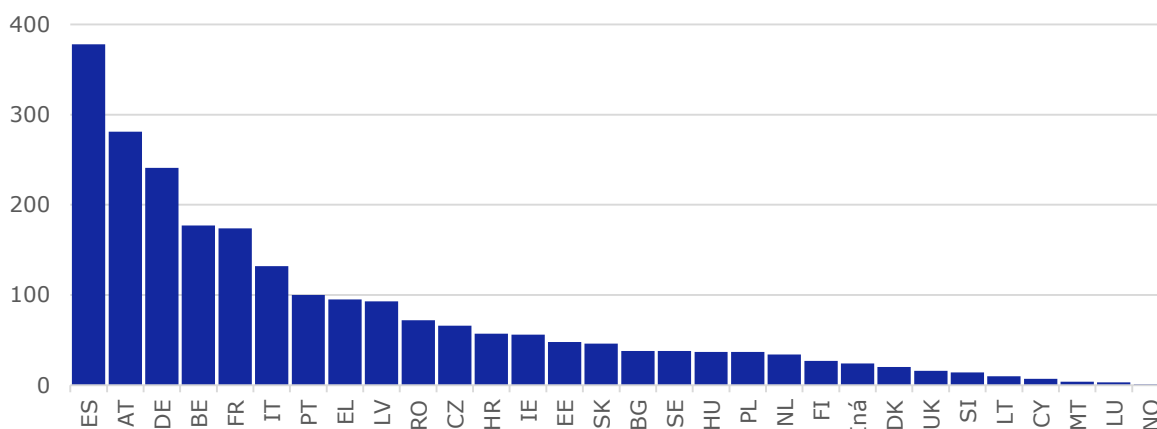
Konzultácia o pláne pre víziu bola otvorená na účely poskytnutia spätnej väzby od 22. júla do 9. septembra 2020. Zúčastnilo sa na nej celkovo **198 zainteresovaných strán** vrátane zástupcov regionálneho významu, tematických sietí, medzinárodných organizácií, verejných (národných, regionálnych a miestnych) orgánov, občianskych organizácií, akademickej obce a jednotlivých občanov.

Veľká väčšina poskytnutých pozičných dokumentov patrila do obsahu iniciatívy a nie samého plánu (ktorý bol zameraný na postup)⁸. V každom prípade príspevky zainteresovaných strán do tohto plánovania boli zohľadnené počas analýzy výsledkov online verejnej konzultácie.

b) Online verejná konzultácia

Prostredníctvom verejnej konzultácie, ktorá bola sprístupnená od 7. septembra do 30. novembra 2020, sa celkovo zozbieralo **2 326 odpovedí** zo všetkých 27 členských štátov a 87 pozičných dokumentov od rôznych zainteresovaných strán.

Obrázok 2: Počet respondentov verejnej konzultácie podľa krajiny pôvodu

Pokiaľ ide o kategórie zainteresovaných strán, ktoré odpovedali na prieskum, 62 % tvorili občania (z ktorých 52 % uviedlo, že žije vo vidieckej oblasti, a 9 % v odľahlej vidieckej oblasti), 9 % predstavovali podniky a združenia, 5 % tvorila akademická obec a výskumné inštitúcie, 9 % verejné orgány, 7 % MVO, 5 % siete pre rozvoj vidieka a 2 % iní respondenti.

S cieľom doplniť výsledky online verejnej konzultácie o reprezentatívnu vzorku obyvateľstva EÚ bol v apríli 2021 uskutočnený rýchly prieskum Eurobarometra.

⁷ https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/rural2040-vision-week_en.

⁸ <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/better-regulation-guidelines.pdf>.

Výsledky online verejnej konzultácie sú dostupné v dokumente *Factual Summary on the public consultation on the long-term vision for rural areas*⁹ (Vecné zhrnutie verejnej konzultácie o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti) a v dokumente *Synthesis of the online public consultation on the Long-term Vision for Rural Areas* (Súhrnná správa online verejnej konzultácie o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti).

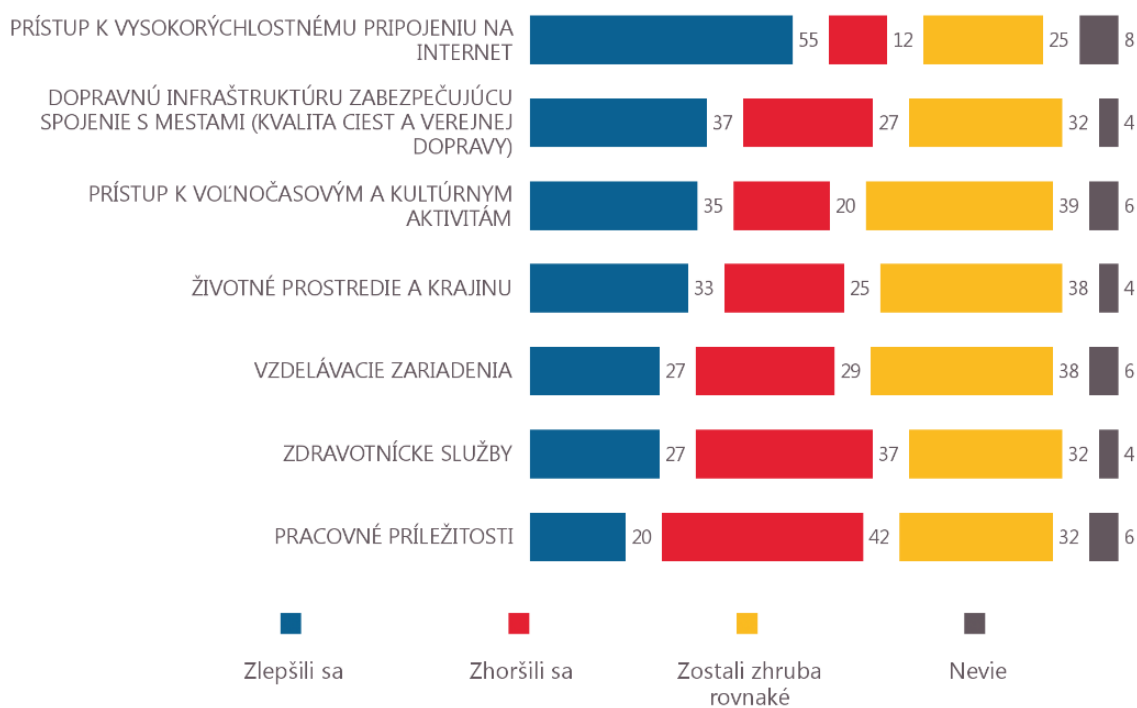
c) Eurobarometre

Takmer všetci respondenti osobitného Eurobarometra 504 (95 %, +3 percentuálne body od roku 2017) si myslia, že poľnohospodárske a vidiecke oblasti sú dôležité pre budúcnosť. Z hľadiska dlhodobiejšieho vývoja sa tento podiel od roku 2009 zvýšil o päť percentuálnych bodov.

Respondenti dostali otázku, či sa situácia vo vidieckych oblastiach v ich krajine v porovnaní s obdobím pred desiatimi rokmi zlepšila, zhoršila alebo ostala zhruba rovnaká. Väčší podiel respondentov si myslí, že situácia sa zlepšila, pokiaľ ide o prístup k vysokorýchlostnému pripojeniu na internet a dopravnú infraštruktúru, ktorá ich spája s mestami. Naopak relatívne veľká väčšina sa vyjadrila, že situácia sa zhoršila v súvislosti s pracovnými príležitosťami a zdravotníckymi službami (obrázok 3).

Obrázok 3: Otázka č. 19 osobitného Eurobarometra 504 o zmenách vo vidieckych oblastiach za posledné desaťročie a odpovede na ňu

QA19 V porovnaní s obdobím pred desiatimi rokmi by ste povedali, že sa vo vidieckych oblastiach v (NAŠEJ KRAJINE) veci zlepšili, zhoršili alebo zostali zhruba rovnaké, pokiaľ ide o...? (% - EÚ27)

⁹ K dispozícii na adrese: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12525-Long-term-vision-for-rural-areas/public-consultation>.

Kľúčové zistenia rýchleho Eurobarometra 491 možno zhrnúť takto: Väčšina (79 %) občanov EÚ podporuje myšlienku toho, aby EÚ pri rozhodnutiach o verejných výdavkoch brala ohľad na vidiecke oblasti. Okrem toho si 65 % občanov EÚ myslí, že miestna oblasť alebo provincia by mala byť schopná rozhodovať o tom, ako budú vynaložené investície EÚ do vidieka. Najčastejšie uvádzaná kľúčová potreba vidieckych oblastí (44 %) je dopravná infraštruktúra a spojenia. Pokiaľ ide o dopravné spojenia, respondenti z odľahlých vidieckych oblastí považujú prístup k rôznym službám prostredníctvom verejnej dopravy vo svojej oblasti za náročný alebo nemožný (v rozmedzí od 52 % do 59 % v závislosti od služby). Respondenti z vidieckych oblastí by radi mali prístup k väčšiemu počtu služieb miestnej autobusovej dopravy. Občania, ktorí žijú v mestách a veľkomestách (61 %), navštívia vidiecke oblasti s väčšou pravdepodobnosťou v porovnaní so situáciou pred pandémiou COVID-19. Pokiaľ ide o životné prostredie, väčšina respondentov uvádza, že environmentálne problémy sú pre vidiecke oblasti bezprostredným problémom (v rozmedzí od 52 % do 65 % v závislosti od environmentálneho problému). Hoci názory občanov EÚ na otázku, či môžu ovplyvniť rozhodnutia týkajúce sa ich miestnej oblasti, nie sú jednotné, všetci respondenti by sa radi viac angažovali, a to účasťou na konzultáciách s občanmi (63 %), účasťou na zasadnutiach alebo podujatiach organizovaných vo svojej miestnej oblasti alebo na projektoch vedených komunitou (56 %) a väčšou mierou zapojenia sa prostredníctvom informačných kanálov na sociálnych sieťach (42 %) ¹⁰.

d) Cielené konzultácie prostredníctvom zasadnutí, konferencií a podujatí

Komisia využila túto fázu, aby hlbšie a podrobnejšie preskúmala uvedené problémy. Napriek kvalitatívnej povahe cielenej konzultácie so zainteresovanými stranami sa v rámci skupín vyskytovala prekvapujúca miera konzistentnosti názorov. Zdôraznené kľúčové problémy zahŕňajú význam vyľudňovania a výzvu generačnej výmeny, potrebu zabezpečiť prístup k infraštruktúre a službám, najmä v súvislosti s mobilitou a konektivitou, a potrebu pracovných príležitostí.

Podrobný zoznam zasadnutí, konferencií a podujatí a zdôraznených kľúčových problémov je uvedený v prílohe 1.

e) Workshopový balík

Ako sa uvádza v oddiele 2, Európska komisia s podporou Európskej siete pre rozvoj vidieka poskytla súbor materiálov na podporu organizácie participatívnych workshopov so zainteresovanými stranami na vidieku. Prostredníctvom tejto fázy konzultácie prispeli k vypracovaniu dlhodobej vízie Európskej komisie pre vidiecke oblasti národné vidiecke siete, miestne akčné skupiny (MAS), centrá Europe Direct, miestne orgány, občania a komunitné skupiny.

Balík bol dostupný od novembra 2020 a aby bol splnený legislatívny harmonogram, workshopy museli byť ukončené do konca prvého februárového týždňa v roku 2021.

---

¹⁰ Kategórie analýzy: 1. odľahlá vidiecka oblasť; 2. vidiecka oblasť alebo dedina; 3. menšie alebo stredné mesto a 4. mesto/veľkomesto.

Odpoveď zainteresovaných strán bola napriek tomuto veľmi krátkemu časovému rámcu pôsobivá: workshopy boli zorganizované **v 19 členských štátoch a získalo sa 170 príspevkov**, pričom sa zapojilo vyše **3 000 obyvateľov vidieka ako aktívnych účastníkov**.

Prehľad kľúčových posolstiev vypracovaný Európskou sieťou pre rozvoj vidieka, ktoré vyplývajú z workshopov so zainteresovanými stranami o vízii vidieka, je zahrnutý v prílohe 2.

f) Týždeň vidieckej vízie

Participatívna týždňová konferencia (organizovaná Európskou sieťou pre rozvoj vidieka v úzkej spolupráci s Európskou komisiou) s názvom *Týždeň vidieckej vízie: Predstava o budúcnosti európskych vidieckych oblastí* sa uskutočnila od **22. do 26. marca 2021** ako online podujatie.

Počas neho boli zorganizované participatívne diskusie týkajúce sa dvoch kľúčových otázok:

- a. *Ktoré kľúčové nápady by mali byť vo vízii? a*
- b. *Ktoré kľúčové zmeny/podmienky sú potrebné na to, aby sme sa zo súčasnej reality dostali k vízii?*

Týždeň vidieckej vízie vzbudil vysokú mieru záujmu s celkovým počtom 1 365 prijatých registrácií a 600 rôznych účastníkov „naživo“. Prítomní boli účastníci z 27 členských štátov a ôsmich krajín mimo EÚ. Na podujatí vystúpilo viac ako 60 rečníkov, trh navštívilo viac ako 3 000 ľudí a webové sídlo podujatia malo viac ako 6 000 zobrazení. Podujatie malo aj značné pokrytie na sociálnych médiách, vďaka ktorému sa cez Facebook zapojilo viac ako 13 000 ľudí. Dosah podujatia možno ilustrovať aj cenami za vidiecke inovácie, ktorými boli ocenené projekty podporené z EPFRV vo viacerých tematických oblastiach týkajúcich sa *Našej vidieckej budúcnosti* v súvislosti s víziou, ktorá v kategórii ľudové hlasovanie získala viac ako 10 000 hlasov.

Prezentácie, záznamy plenárnych zasadnutí a kľúčové posolstvá z týždňa vidieckej vízie sú dostupné online na webovom sídle Európskej siete pre rozvoj vidieka¹¹.

g) Spolupráca s Európskym parlamentom

Dňa 29. januára 2021 Norbert Lins, poslanec Európskeho parlamentu a predseda Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, predložil v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka Komisii **ústnu otázku** týkajúcu sa dlhodobej vízie pre rozvoj vidieckych oblastí¹². Hlavné problémy, na ktoré poukázal v ústnej otázke, sa týkajú koordinácie medzi rôznymi dotknutými politikami EÚ, zapojenia regionálnych a miestnych vidieckych orgánov, harmonizácie strategických plánov SPP s víziou a úprav nástrojov SPP na účely vízie a financovania vidieckych oblastí v rámci SPP a politiky súdržnosti. Odpoveď v mene Komisie poskytol komisár Wojciechowski.

---

¹¹ https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/rural2040-vision-week_en.

¹² [Otázka na ústne zodpovedanie O-000005/2021](#).

Dňa 4. februára 2021 sa konalo **spoločné zasadnutie komisie pre prírodné zdroje Výboru regiónov a výboru Európskeho parlamentu pre poľnohospodárstvo o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti**. Členovia oboch inštitúcií diskutovali o spôsoboch, ako podporiť obnovu vo vidieckych oblastiach Európy a umožniť regiónom, aby naďalej zohrávali svoju úlohu pri príprave a riadení budúcej SPP. Poslanci Európskeho parlamentu a miestne vedúce osobnosti súhlasili, že budúca politika EÚ v oblasti rozvoja vidieka musí byť ambicióznejšia a obsahovať konkrétny politický rámec, ktorý bude monitorovaný a hodnotený.

h) Spolupráca s Výborom regiónov (VR) a Európskym hospodárskym a sociálnym výborom (EHSV)

EHSV prijal v septembri 2020 stanovisko s názvom **Integrovaný prístup pre vidiecke oblasti EÚ s osobitým dôrazom na zraniteľné regióny**. VR takisto prijal v decembri 2020 stanovisko k potrebným opatreniam, ktoré sa majú prijať v záujme vidieckych oblastí, s názvom **Stratégia EÚ pre oživenie vidieka**. Európska komisia odkázala na dlhodobú víziu pre vidiecke oblasti ako na spôsob vykonávania viacerých z ich žiadostí. Okrem toho sa Európska komisia s obidvoma výbormi zapojila do niekoľkých podujatí týkajúcich sa osobitých potrieb vidieckych oblastí a potrebnej politickej odpovede.

i) Zasadnutia podpredsedníčky Šuicovej a komisára Wojciehowskeho s kľúčovými zainteresovanými stranami

Podpredsedníčka Šuicová a komisár Wojciehowski sa od septembra 2020 začali stretávať s kľúčovými zainteresovanými stranami, ktoré sú zapojené do dlhodobej vízie. V stanoviskách týchto zainteresovaných strán sa opakovali stanoviská uvedené v predchádzajúcom texte.

4. VZÁJOMNÉ PREPOJENIE A KONZISTENTNOSŤ PRÍSPEVKOV OD ZAINTERESOVANÝCH STRÁN

Medzi príspevkami zainteresovaných strán v rámci rôznych skupín a medzi zisteniami vyplývajúcimi z každej z konzultačných oblastí je vysoká miera konzistentnosti. Hlavné obavy skupín zainteresovaných strán sú uvedené ďalej.

- i) Naliehavé potreby vidieckych oblastí a výzvy, ktorým čelia:
  - **infraštruktúra:** dopravná infraštruktúra a infraštruktúra pripojiteľnosti,
  - **nedostatok základných služieb a vybavenia:** nízka kvalita verejných služieb (školy, zdravotná a sociálna starostlivosť, verejná doprava), kvalitné vzdelávanie a možnosti odbornej prípravy, kvalitná pripojiteľnosť, banky, pošty a problémy spojené s hospodárením s vodami,
  - **nedostatok kvalitných pracovných miest a kvalitných pracovných príležitostí,**
  - nízke úrovne príjmov,
  - obmedzená generačná výmena v poľnohospodárstve,
  - **starnutie obyvateľstva, a najmä dramatický úbytok obyvateľstva** v niektorých vidieckych oblastiach,
  - nedostatočné a nevhodné ubytovanie v prípade určitých členských štátov,
  - hrozby pre **životné prostredie,**
  - **budovanie kapacít:** potreba rozvoja vedúcich schopností v rámci komunít, podpora komunitných činností a vytváranie kontaktných sietí,

- **nedostatočná účasť na rozhodovaní:** podpora inklúzie a zapojenia, objasnený riadiaci rámec, ktorý zahŕňa vertikálne a horizontálne prepojenia.
- ii) Príležitosti pre vidiecke oblasti:

Hospodárske príležitosti:

- **zavádzanie a prijímanie inovácie** (hospodárska inovácia a sociálna inovácia vrátane vytvárania kontaktných sietí v záujme rozširovania),
- **zelená transformácia a zelené hospodárstvo** (vrátane udržateľného hospodárstva, energie z obnoviteľných zdrojov, hodnoty ekosystémových služieb).

Atraktivita:

- vyššia kvalita života (blízkosť prírode),
- **pocit spolupatričnosti,**
- **inklúzia a zapojenie.**

5. Hlavné posolstvá konzultačného postupu

Po analýze výsledkov konzultačného postupu uvedených v predchádzajúcom texte možno vstupy kategorizovať takto: i) naliehavé potreby vidieckych oblastí a výzvy, ktorým čelia; ii) príležitosti pre vidiecke oblasti; iii) kľúčové prvky v záujme vypracovania stratégie a iv) navrhnuté konkrétne činnosti.

i) Naliehavé potreby vidieckych oblastí a výzvy, ktorým čelia:

Zainteresované strany preukázali vysokú mieru jednomyselnosti v súvislosti s **infraštruktúrou vo vidieckych oblastiach**. Vo všeobecnosti vnímajú nedostatok kvalitnej infraštruktúry v prípade viacerých vidieckych oblastí, dopravnej infraštruktúry a infraštruktúry pripojiteľnosti.

Pokiaľ ide o **pripojiteľnosť**, vo viacerých vidieckych oblastiach bol zdôraznený nedostatočný a niekedy veľmi slabý prístup k digitálnej infraštruktúre. Okrem toho zainteresované strany poukázali aj na nedostatočné digitálne zručnosti obyvateľov vidieka a na nízku úroveň digitálnej inovácie vo vidieckych MSP. Tieto tri prvky majú negatívny dosah na vidiecke oblasti pri dodržiavaní digitálnej transformácie.

Nedostatok základných služieb a vybavenia. Vo viacerých vidieckych regiónoch chýbajú dôležité verejné služby – služby ako verejná doprava, kvalitné vzdelávanie a možnosti odbornej prípravy, banky, pošty a problémy týkajúce sa hospodárenia s vodami. Vo väčšine fáz konzultácie bol zdôraznený problém nízkej kvality verejných služieb, škôl, zdravotnej a sociálnej starostlivosti, ako aj problémy, ktoré sú v odľahlejších vidieckych oblastiach ešte citeľnejšie.

Zainteresované strany v istých členských štátoch spomenuli aj situáciu týkajúcu sa **nedostatočného a nevhodného ubytovania** vo vidieckych oblastiach, ktoré nespĺňa súčasné potreby. Napríklad nedostatok cenovo dostupného ubytovania na prenájom alebo ťažkosti s nájdením nehnuteľností na predaj.

Za jednu z potrieb, ktorú treba riešiť vo vidieckych oblastiach, považujú občania EÚ **hrozby pre životné prostredie**. Problémom, ktorý uvádzali najčastejšie, je antropogénny vplyv na biodiverzitu, kvalitu vody a zmenu klímy.

Zainteresované strany opakovane vyjadrovali potrebu **budovania kapacít** na rozvoj vedúcich schopností v rámci komunít a podporu komunitných organizácií a činností. Kapacita na vzájomnú sociálnu podporu existuje v dostatočnej miere, ale na to, aby sa rozvinula, potrebuje podporu, a to najmä v oblastiach, kde ubúda obyvateľstva.

Je potrebná väčšia **účasť vidieckych komunít na prijímaní rozhodnutí**, ktoré ich ovplyvňujú. To si vyžaduje aktívne opatrenia s cieľom osloviť a zapojiť všetkých členov komunity vrátane mladých ľudí a tých, ktorí prišli len nedávno, ako aj vhodný riadiaci rámec.

Na podporu obyvateľstva vo vidieckych oblastiach sú kľúčové hospodárske potreby a hospodárske príležitosti. Ľuďom, ktorí žijú vo vidieckych oblastiach, chýbajú kvalitné pracovné miesta a **kvalitné pracovné príležitosti**. Isté zainteresované strany zdôraznili, že využívanie regionálnej pridanej hodnoty je vo vidieckych oblastiach obmedzené vrátane jej využívania prostredníctvom cestovného ruchu. V istých vidieckych oblastiach je pre nedostatok hospodárskej diverzifikácie a hospodárskej činnosti menej pracovných príležitostí, čo prispieva k bezvýhodiskovej situácii. **Nižšie úrovne príjmov**, ako je to napríklad v odvetví poľnohospodárstva, nepodporujú usadzovanie ľudí vo vidieckych oblastiach a okrem toho zohrávajú negatívnu úlohu pri nedostatku investičnej kapacity potenciálnych podnikateľov. Aby sa vo vidieckych oblastiach udržali podnikateľské rozhodnutia a pridaná hodnota, je väčšmi potrebné úsilie než vyvážanie tak energie, ako aj zisku.

Poľnohospodárstvo sa stále považuje za odvetvie, ktoré zabezpečuje udržateľnosť vidieckych oblastí, ako aj rozsiahlejšieho agropotravinárskeho odvetvia. Poľnohospodárstvo však trpí obmedzenou **generačnou výmenou** a ohrozuje ho životaschopnosť malých poľnohospodárskych podnikov. Potreba, aby sa poľnohospodárstvo stalo udržateľnejším, je skutočná.

Vidiecke oblasti trpia demografickými zmenami ako **starnutie obyvateľstva, a najmä dramatický úbytok obyvateľstva** v niektorých vidieckych oblastiach. Mali by sa identifikovať rizikové regióny a prijať opatrenia, ktorých cieľom je obnoviť územnú rovnováhu. Niektoré zainteresované strany podporujú pozitívne diskriminačné opatrenia v prípade regiónov, ktoré trpia vyľudňovaním. Sú nutné inovatívne prístupy k poskytovaniu služieb, a to najmä v týchto oblastiach.

Treba podotknúť, že **viac ako 40 % respondentov online verejnej konzultácie, ktorí žijú vo vidieckych oblastiach, má pocit, že na nich spoločnosť zabudla**, pričom podiel je vyšší medzi občanmi, ktorí žijú v odľahlých vidieckych oblastiach. Dôvody tohto vnímania z pohľadu občanov, ktorí žijú na vidieku, sa týkajú: zhoršenej infraštruktúry a služieb, nedostatku hospodárskych príležitostí, žiadneho ohľadu na špecifické potreby pri politickom rozhodovaní.

ii) Príležitosti pre vidiecke oblasti:

Hospodárske príležitosti:

- **Poľnohospodárstvo sa považuje za odvetvie, ktoré zabezpečuje udržateľnosť** prostredníctvom vytvárania pracovných miest, prístupu k cenovo dostupným vysokokvalitným potravinám a udržiavania vidieckych krajín. Hoci sú vidiecke oblasti viac ako poľnohospodárstvo, poľnohospodárstvo stále zohráva kľúčovú úlohu v štruktúre vidieka. **Udržateľné poľnohospodárstvo** zohráva dôležitú úlohu pri transformácii na zelené hospodárstvo a pri zabezpečovaní odolnosti vidieckych oblastí. V budúcnosti by poľnohospodárstvo malo byť udržateľnejšie, mať silnejšie miestne prepojenia (krátke dodávateľské reťazce) a rôznorodé hodnotové reťazce. Okrem toho treba naďalej investovať do odbornej prípravy ďalšej generácie poľnohospodárov a odborníkov na „zemepisné označenia“, ktorí môžu prebrať činnosti, keďže generačná výmena je ohrozená.
- **Zavádzanie a prijímanie inovácie** vo všetkých aspektoch (digitálnych, výrobných, sociálnych aj vedených komunitou) je zásadné pre budúcnosť vidieckych oblastí. Sociálne inovácie (vedené komunitou a založené na komunitě) sú relevantné najmä v prípade vidieckych oblastí a v záujme budúcnosti ich treba posilniť a podporiť. Za jeden z hlavných faktorov, ktoré prispievajú k atraktivite oblastí, je z dlhodobého hľadiska považovaný prístup k hospodárskym príležitostiam.

Zelená transformácia:

- Zelená transformácia by sa mala vnímať ako prínos, nie ako bremeno. Vidiecke oblasti majú veľmi dobré umiestnenie, aby sa mohlo stavať na ich prírodnom bohatstve s väčším zameraním na zmiernenie klimatickej zmeny alebo na adaptáciu na ňu. To si vyžaduje lepšie uznanie ekosystémových služieb a inkluzívny prístup, ktorý podporuje spravodlivú transformáciu.

Služby a pripojiteľnosť:

- **Atraktivita vidieckych oblastí je podmienená viacerými faktormi**, najmä poskytovaním (elektronických) služieb (zdravotná starostlivosť a vzdelávanie), lepším internetovým pripojením a väčším počtom ľudí žijúcich vo vidieckych oblastiach. Za jeden z hlavných faktorov, ktoré prispievajú k atraktivite oblastí, je z dlhodobého hľadiska považovaný prístup k **zariadeniam zdravotnej starostlivosti**.
- **Inovatívne a alternatívne prístupy k mobilite** môžu znížiť náklady a vplyv na klímu a zlepšiť prístupnosť.

Atraktivita:

- Vyššia kvalita života, blízkosť prírode a pocit spolupatričnosti sú **viaceré z dôvodov, prečo ostať vo vidieckych oblastiach alebo sa v nich usadiť**.
- Kľúčovým prvkom atraktivity vidieckych oblastí je dôležitosť **pocitu spolupatričnosti**. Vidiecke oblasti by v roku 2040 mali byť otvorené a v každom vzbudzovať pocit prijatia bez ohľadu na príslušnosť k etnickej skupine, rod, vek, zdravotné postihnutie, pôvod. To si vyžaduje prácu na potrebách tak čerstvých prisťahovalcov, ako aj súčasných obyvateľov.
- Zdôraznená bola aj dôležitosť zachovania „vidieckeho“ charakteru („*vidiek by mal zostať vidiecky*“).
- Väčšie ocenenie vidieckych oblastí v súvislosti s pandémiou (menej zaľudnené, menej kontaminácie, možnosť pracovať z vidieka vďaka telepráci).

Okrem analýzy zdôraznených príležitostí a potrieb je kľúčovým prvkom pre vidiecke oblasti **zlepšenie ich odolnosti**, čo znamená, že vidiecke oblasti musia napredovať smerom

k spravodlivej, zelenej a inkluzívnej transformácii. Odolnosť zahŕňa spoločenské, ekologické a hospodárske prvky. Zainteresované strany sú presvedčené, že inteligentná špecializácia môže pridať na hodnotu, veľký dôraz sa však kladie na rozmanitosť. Dôležitými kľúčovými prvkami odolnosti vidieka sú diverzifikácia a spolupráca.

iii) Kľúčové prvky v záujme stratégie:

V rôznych konzultačných postupoch bola zdôraznená potreba **dlhodobej holistickej stratégie vhodného rozsahu vypracovanej prostredníctvom procesov zdola nahor, do ktorých sú zapojené miestne komunity**: s holistickým, inkluzívnym, flexibilným, miestne-orientovaným prístupom. Účastníci fáz konzultácie poukázali na to, že v rámci vízie treba riešiť tieto prvky:

- **zlepšenie prístupu k infraštruktúre a službám**: niektoré zainteresované strany podporili zavedenie základného minima (referenčného kritéria) pre dostupnosť infraštruktúry/služieb vo vidieckych oblastiach,
- **vytvorenie pracovných miest a podpora podnikania a inovácie na vidieku**: význam podpory inovácie, **zavádzanie a prijímanie inovácie vo všetkých aspektoch** (digitálnych, výrobných, sociálnych aj vedených komunitou) je zásadné. Sociálne inovácie (vedené komunitou a založené na komunitu) sú relevantné najmä v prípade vidieckych oblastí a v záujme budúcnosti ich treba posilniť a podporiť,
- **zlepšenie pripojiteľnosti a digitálnych riešení**, ktoré podporujú vznik a rozvoj inteligentných dedín. Širokopásmové pripojenie patrí do základnej infraštruktúry rovnako ako voda a elektrina. Aby digitalizácia bola využitá naplno, treba rozvíjať zručnosti a aplikácie prispôbené potrebám vidieka prostredníctvom digitálnych ekosystémov. Infraštruktúra, zručnosti a aplikácie by mali byť k dispozícii, cenovo dostupné a prístupné. Zásadná je primeraná odborná príprava a podpora v záujme rozvoja digitálnej gramotnosti,
- **dosiahnutie cieľov v oblasti klímy, energetiky a biodiverzity**: stavať na prírodnom bohatstve vidieckych oblastí s cieľom prispieť k národným cieľom v rámci primeranej politiky a regulačného rámca, ktorý vo vidieckych komunitách zachováva zodpovednosť, riadenie a hodnotu,
- **riešenie demografických problémov** vrátane vyludňovania, generačnej výmeny a rodových rozdielov.

Ako hlavné priority dlhodobej vízie EÚ a akčného plánu EÚ pre vidiek sú identifikované **zamestnanosť a inovácia, prístup k infraštruktúre a službám**, ako aj **digitálna pripojiteľnosť**.

V rôznych konzultačných postupoch bola zdôraznená **dôležitosť prístupu zdola nahor, v ktorom sa môže zohľadniť rozmanitosť vidieckych oblastí a v rámci ktorého môžu byť zapojené vidiecke komunity**. Prostredníctvom vízie treba **podporiť inklúziu a zapojenie celej škály rôznych skupín** (mládeže, migrantov, starších osôb, žien, menšín atď.). Dynamické oblasti v budúcnosti závisia od vybudovaných mostov, dôvery, rozmanitosti a zodpovednosti za akúkoľvek politiku. Prostredníctvom prístupov zdola nahor, flexibility a skutočnej zodpovednosti v rámci činností sa vytvorí mnoho príležitostí, ktoré budú jednoznačným prínosom, a prinesú sociálne, hospodárske a environmentálne benefity nielen pre miestnu komunitu, ale aj mimo nej. **Okrem toho treba spolupracovať na všetkých úrovniach**. Výmeny informácií, spolupráca a vytváranie prepojení (otvorená komunikácia) sú zásadné na všetkých úrovniach a pre všetky druhy činnosti (hospodárskej, sociálnej a environmentálnej), keďže môžu priniesť skúsenosti, umožniť podporu a spojiť komunity. Keďže „nikto malý to nezvládne sám“, je veľmi dôležité budovať spoločné programy.

- Mnohí účastníci zdôraznili priestor na využívanie existujúcich nástrojov, najmä metodiky LEADER, na pomoc pri navrhovaní a realizácii budúcej vízie na miestnej úrovni. Účastníci poukázali na **dôležitosť posilnenia postavenia miestnych komunít** prostredníctvom posilnenia existujúcich iniciatív, ako sú miestne akčné skupiny (MAS) a metodika LEADER, a to v záujme navrhovania činností na rozvoj vidieka a stimuláciu ich aktívneho príspevku k tvorbe politík EÚ.
- Za prístupy, ktorými sa zabezpečuje aktívny a priamy príspevok obyvateľov vidieka k procesom vytvárania politík, sa považujú aj **participatívne prístupy**.
- Alternatívou k tradičnej ceste konsolidácie môže byť považovaná **spolupráca a vytváranie kontaktných sietí**, zapájanie na miestnej úrovni. Siete môžu fungovať na väčšie vzdialenosti, nemusia zahŕňať geografickú blízkosť.
- **Prepojenia vidiek-mesto** sa musia riadiť vyváženými partnerstvami, ktoré zabezpečujú rovnaké podmienky. Rovnako by mali byť podporené aj prepojenia vidieka s vidiekom.

iv) Navrhnuté konkrétne činnosti:

Účastníci navrhli viacero konkrétnych opatrení na zvládnutie uvedených výziev a na využitie zdôraznených možností v maximálnej miere prostredníctvom navrhnutia konkrétnych nástrojov. Na podporu rozvoja vidieka by politiky EÚ a iné úrovne verejnej správy mohli:

- zlepšiť prístup k **hospodárskej a finančnej podpore** a ich poskytovanie vrátane podpory miestnych projektov a prístupu k financovaniu buď z finančných prostriedkov EÚ, alebo súkromných investícií do vidieckych subjektov. Okrem toho niekoľko zainteresovaných strán upriamilo pozornosť na potrebu **uľahčenia kombinácie rôznych nástrojov pre územný rozvoj** (napr. financovania z viacerých zdrojov medzi EFRR alebo ESF+ a EPFRV). V súvislosti s témou financovania zainteresované strany spomenuli aj potrebu zredukovať byrokráciu, pre ktorú je často náročné vytvoriť pozitívne iniciatívy zdola nahor, pričom odstránenie týchto prekážok umožní využitie potenciálu vidieka,
- **d'alej zlepšiť zameranie politík na miestne potreby**. Je potrebné mať flexibilnú politiku alebo regulačné rámce, ktorými sa umožnia miestne činnosti, ako aj ich podpora, so silným politickým záväzkom a zodpovednosťou nadviazať na všetky úrovne: EÚ, národnú, regionálnu a miestnu. **Kontrolným mechanizmom pre oblasť vidieka** by sa mohli posudzovať rôzne politiky (vrátane štátnej pomoci a fiškálnych politík) prostredníctvom „vidieckej lupy“. Zainteresované strany zdôraznili, že tento mechanizmus by sa mal začať okamžite a mal by zahŕňať programy financovania,
- **posilniť postavenie miestnych komunít posilnením existujúcich iniciatív** (ako sú MAS a LEADER) a stimulovať ich aktívny príspevok k tvorbe politík. Je veľmi potrebné posilňovať a podporovať budovanie kapacít, zapájanie miestnych subjektov a zjednodušovať prístup k znalostiam a riešeniam, aby sa otvoril potenciál pre inováciu, ktorá je vo vidieckych oblastiach často kolektívna (sociálna inovácia). To si vyžaduje rozvoj vedúcich schopností v rámci komunít a podporu komunitných činností a vytváranie kontaktných sietí. S cieľom vytvoriť živnú pôdu na zmenu treba ľudí, ktorí inováciu sprostredkujú/zabezpečia jej oživenie. V tejto súvislosti zohráva úlohu LEADER. Jasne bol zdôraznený potenciál **vidieckych centier**,

- na podporu vytvorenia hospodárskych modelov zameraných nie na rast, ale na kvalitu života/dobrych podmienok **by mali byť dostupné údaje**. Keďže treba oceniť príspevok vidieckych oblastí a sledovať vykonávanie akejkoľvek činnosti, údaje treba vytvoriť, oznámiť a vymieňať/používať. Do budúcnosti treba pripraviť analytické modely a údaje. V tejto súvislosti bol ako mechanizmus, ktorý možno zaviesť, navrhnutý nápad **vidieckeho monitorovacieho strediska**,
- ostatné navrhnuté činnosti sa týkali rôznych sociálnych, **kultúrnych, hospodárskych a environmentálnych aspektov**.

Všeobecne možno konštatovať, že dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti s akčným plánom má v EÚ veľmi silnú podporu.

6. ZOHLADNENIE SPÄTNEJ VÄZBY

Názory zainteresovaných strán na dlhodobú víziu a potrebné činnosti boli analyzované a zohľadnené v čo najvyššej možnej miere. Preto oznámenie o dlhodobej vízii zahŕňa akčný plán EÚ pre vidiek s konkrétnymi činnosťami na riešenie výziev a príležitostí, ktoré boli zdôraznené vo verejnej konzultácii a sú uvedené v predchádzajúcom texte. Vízia rieši štyri kategórie, ktoré sa týkajú silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí. Komisia zaznamenala silnú výzvu, aby sa riešili problémy týkajúce sa riadenia, a v oznámení navrhla predložiť aj participatívny postup EÚ ako prepojenie s Výborom regiónov, ktorý by zahŕňal miestne úrovne riadenia na preskúmanie cesty k naplneniu vízie.

Viacere opatrenia navrhované zainteresovanými stranami v rámci konzultácie sa týkajú členských štátov – alebo patria do ich výlučnej právomoci. Vykonávanie týchto opatrení bude preto závisieť od zapojenia členských štátov prostredníctvom navrhnutého Vidieckeho paktu. Komisia je pripravená podporovať a dopĺňať opatrenia členských štátov v tejto oblasti.

Príloha 1 – Podujatia v kontexte konzultačných činností dlhodobej vízie pre vidiecke oblasti EÚ

Dátum	Podujatie	Organizátor	Kľúčové body diskusie
26. 5. 2020	13. zasadnutie riadiacej skupiny vidieckych sietí	GR AGRI	Zasadnutie slúžilo na informovanie členov riadiacej skupiny o účeloch dlhodobej vízie pre vidiecke oblasti a jej postupe. Cieľová skupina: členovia riadenia vidieckych sietí EÚ (verejné orgány, občianska spoločnosť, LEADER, MAS, siete poradcov/výskumníkov atď.).
2. 9. 2021	Hodnotiace zasadnutie iniciatívy DeSIRA	Výkonná agentúra pre výskum (REA)	Iniciatíva DeSIRA predstavila svoj súhrnný pohľad na dlhodobú víziu pre vidiecke oblasti v súvislosti s prevratným digitálnym pokrokom v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vo vidieckych oblastiach. Cieľová skupina: vedci a odborníci Európskej komisie.
22. – 23. 9. 2020	1. zasadnutie tematickej skupiny o dlhodobej vízii pre vidiek	Európska sieť pre rozvoj vidieka	Účelom zasadnutia bolo pripraviť pôdu pre prácu týkajúcu sa dlhodobej vízie pre vidiecke oblasti, začať s prácou na výhľadovom plánovaní a boli na ňom prediskutované kroky na podporu zapojenia zainteresovaných strán. Cieľová skupina: odborníci a špecialisti na rozvoj vidieka.
6. 10. 2020	Výbor pre rozvoj vidieka	GR AGRI	Informácie o súčasnom stave a o správe o vplyve demografických zmien – bez komentárov. Cieľová skupina: vnútroštátne orgány zaoberajúce sa rozvojom

			vidieka.
8. 10. 2020	14. zasadnutie riadiacej skupiny vidieckych sietí	GR AGRI	<p>Informácie o plánovaných krokoch v súvislosti s vypracovaním dlhodobej vízie pre vidiecke oblasti. Výmena informácií o úlohe, ktorú by mohli zohrať spolu s vidieckymi sieťami pri zapájaní zainteresovaných strán do tohto postupu.</p> <p>Cieľová skupina: členovia riadenia vidieckych sietí EÚ (verejné orgány, občianska spoločnosť, LEADER, MAS, siete poradcov/výskumníkov atď.).</p>
11. 10. 2020	Reto „España Vacíada“	DG COMM	<p>Veľké obavy v súvislosti s vyludňovaním a generačnou výmenou. Potreba podporiť digitálne zručnosti obyvateľstva vidieckych oblastí, najmä seniorov.</p> <p>Cieľová skupina: zainteresované strany z vidieckych oblastí, ktoré sú ovplyvnené vyludňovaním.</p>
12. 10. 2020	3. festival občianskej angažovanosti a poradnej demokracie	Spoločné výskumné centrum	Prezentácia dlhodobej vízie pre vidiecke oblasti zameraná na workshopový balík pre zainteresované strany a rámec na používanie v ostatných politických podmienkach.
13. 10. 2020	EWRC ESPON ESCAPE	REGIO/ESPON ESCAPE	Reakcia na prezentáciu výskumného projektu, informovanie o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti a príklady relevantnosti prepojení/politík projektu.

13. 10. 2020	EWRC – Vízia mladých ľudí pre vidiecke oblasti a digitalizáciu	BCO zariadenie na podporu siete	<p>Predstavenie dlhodobej vízie pre vidiecke oblasti a diskusia s mládežníckymi organizáciami.</p> <p>Cieľová skupina: mladí ľudia žijúci na vidieku.</p>
20. 10. 2020	Predbežné zasadnutie tematickej skupiny o dlhodobej vízii pre vidiek	Európska sieť pre rozvoj vidieka	<p>Na zasadnutí sa pokračovalo v práci, ktorá bola vykonaná počas prvého zasadnutia tematickej skupiny so Spoločným výskumným centrom o výhľadovom plánovaní.</p> <p>Cieľová skupina: odborníci a špecialisti na rozvoj vidieka.</p>
22. 10. 2020	18. zasadnutie národnej vidieckej siete	Európska sieť pre rozvoj vidieka	<p>Na zasadnutí boli národné vidiecke siete informované o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti a podnietené, aby zapojili zainteresované stany v ich príslušných krajinách. To zahŕňalo prezentáciu GR AGRI a stručnú výmenu o súbore nástrojov z workshopu zainteresovaných strán na zapojenie zainteresovaných strán na vidieku.</p> <p>Cieľová skupina: podporné jednotky národných vidieckych sietí.</p>
12. 11. 2020	Výskum na vidieku a workshop o politike	REA a AGRI	<p>Prezentácia o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti pre 19 výskumných a inovačných projektov na vidieku financovaných v rámci programu Horizont 2020 a diskusia o ich výsledkoch a potenciálnych vstupoch.</p> <p>Cieľové skupiny: vedci a odborníci Európskej komisie.</p>
23. 11. 2020	Seminár o politike	Konzorcium RELOCAL	<p>Vnímanie priestorovej nespravodlivosti. Reakcia na</p>

			<p>projektové zistenia. Informovanie o vízii pre vidiek.</p> <p>Cieľová skupina: vedci a tvorcovia politík.</p>
24. 11. 2020	<p>Stretnutie so ženami, ktoré žijú na vidieku – Castellón Estremadura a Albacete (Španielsko)</p>	<p>Europe Direct Estremadura</p>	<p>Obnova EÚ potrebuje obnovu vidieckych oblastí. Pri generačnej výmene by sa mal osobitý dôraz klásť na rod. Rodovú rovnosť musí zlepšiť SPP. Je dôležité zohľadniť aj situáciu starších žien žijúcich vo vidieckych oblastiach.</p> <p>Cieľová skupina: ženy žijúce na vidieku.</p>
24. 11. 2020	<p>Workshop Európskej siete pre rozvoj vidieka pre národné vidiecke siete o zhodnocovaní a predstavovaní úspešných projektov</p>	<p>Európska sieť pre rozvoj vidieka</p>	<p>Na workshope boli národné vidiecke siete informované o dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti, príslušných zdrojoch informácií ako portál Európskej siete pre rozvoj vidieka o vízii vidieka a o spoločnej spätnej väzbe k plánovaným činnostiam národnej vidieckej siete na zapojenie zainteresovaných strán do postupu dlhodobej vízie pre vidiecke oblasti.</p> <p>Cieľová skupina: podporné jednotky národných vidieckych sietí.</p>
26. 11. 2020	<p>Reto demográfico – ďalšia generácia štátov EÚ27</p>	<p>Europe Direct Castellón</p>	<p>Potreba zabezpečiť základné služby, podporiť malé obce a riešiť demografické výzvy v rámci demografickej stratégie.</p> <p>Cieľová skupina: ľudia z vidieckych oblastí, ktoré sú ovplyvnené vyludňovaním.</p>
27. 11. 2020	<p>Webinár: <i>A European Rural Agenda needed after COVID crisis</i> (Európska</p>	<p>Výbor regiónov</p>	<p>Pracovníci kontaktného miesta Európskej siete pre rozvoj vidieka predstavili prácu a výsledky o reakciách vidieka na</p>

	agenda pre vidiek potrebná po kríze spôsobenej pandémiou COVID-19)		pandémiu COVID-19 a prepojenia s dlhodobou víziou pre vidiecke oblasti. Cieľová skupina: Výbor regiónov, medziskupiny Európskeho parlamentu, zainteresované strany.
2. – 3. 12. 2020	2. zasadnutie tematickej skupiny o dlhodobej vízii pre vidiek	Európska sieť pre rozvoj vidieka	Účastníci zasadnutia pokračovali v práci na výhľadovom plánovaní s cieľom ďalej vypracovať scenáre. Uskutočnilo sa aj zasadnutie s cieľom diskutovať o činnostiach v záujme účasti zainteresovaných strán na dlhodobej vízii pre vidiecke oblasti. Cieľová skupina: odborníci a špecialisti na rozvoj vidieka.
4. 12. 2020	7. zasadnutie zhromaždenia vidieckych sietí EÚ	GR AGRI	Úlohou zhromaždenia bolo informovať členov o krokoch, ktoré sa prijímajú na vypracovanie dlhodobej vízie pre vidiecke oblasti (vstupy od GR AGRI) a diskutovať o úlohe, ktorú by mohli zohrať pri zapojení zainteresovaných strán. Cieľová skupina: členovia riadenia vidieckych sietí EÚ (verejné orgány, občianska spoločnosť, LEADER, MAS, siete poradcov/výskumníkov atď.).
11. 1. 2021	Hodnotiace zasadnutie projektu RURALIZATION	Výkonná agentúra pre výskum (REA)	Počas zasadnutia bola ako dôležitý vstup predstavená práca na projekte RURALIZATION v súvislosti s trendmi a vidieckymi snami mladých ľudí. Cieľová skupina: vedci a odborníci Európskej komisie.

27. 1. 2021	3. zasadnutie tematickej skupiny o dlhodobej vízii pre vidiek	Európska sieť pre rozvoj vidieka	<p>Na zasadnutí boli zhodnotené hlavné posolstvá, ktoré vychádzajú z práce, ktorú zatiaľ vykonali zainteresované strany, a z projektov v rámci EÚ a účastníci si vymenili informácie o spoločných oblastiach a postupných zmenách, ktoré sú potrebné na zabezpečenie toho, aby sa dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti v budúcnosti stala pre vidiecke komunity v Európe skutočnosťou.</p> <p>Cieľová skupina: odborníci a špecialisti na rozvoj vidieka.</p>
28. 1. 2021	Zasadnutie francúzskej národnej vidieckej siete (regióny)	Národná vidiecka sieť Francúzsko (regióny)	<p>Zasadnutie s RED, ANCT, LEADER France a regionálnymi národnými vidieckymi sieťami a Európskou sieťou pre rozvoj vidieka so stručnou prezentáciou opisu postupu dlhodobej vízie pre vidiecke oblasti a ďalších krokov v rámci nej.</p> <p>Cieľová skupina: členovia francúzskych vidieckych sietí.</p>
11. 2. 2021	19. zasadnutie národnej vidieckej siete	Európska sieť pre rozvoj vidieka	<p>Účastníci zasadnutia si vymenili informácie o prvých výsledkoch príslušnej diskusie so zainteresovanými stranami, ktorú zorganizovala národná vidiecka sieť, a diskutovali o ich zapojení do nadchádzajúceho týždňa vidieckej vízie.</p> <p>Cieľová skupina: podporné jednotky národných vidieckych sietí.</p>
11. 2. 2021	Skupina pre občiansky dialóg o rozvoji vidieka	AGRI	<p>Dôležitosť mládeže a digitalizácie („žiadne vlákno, žiadna mládež – žiadna mládež, žiadne dynamické vidiecke oblasti“).</p>

			<p>Dôležitosť poľnohospodárstva nad hospodárstvom a pracovnými miestami – krajina, životné prostredie, kvalita života; vplyv pandémie COVID-19 (nový pohľad na vidiecke oblasti). Prezentácia poznatkov získaných prostredníctvom výskumu.</p> <p>Cieľová skupina: zainteresované strany zaoberajúce sa rozvojom vidieka.</p>
22. – 26. 3. 2021	Týždeň vidieckej vízie: <i>Predstava o budúcnosti európskych vidieckych oblastí</i>	Európska sieť pre rozvoj vidieka	<p>Rozsiahle participatívne online podujatie v rámci dlhodobej vízie – podrobnosti v bode 3 písm. f).</p> <p>Cieľová skupina: široké spektrum zainteresovaných strán pôsobiacich v oblasti rozvoja vidieka vrátane MVO/združení, národných vidieckych sietí, LEADER, MAS, riadiacich úradov a orgánov, ktoré zastupujú regionálne a miestne správy, výskumníkov, inštitúcií EÚ atď.</p>
5. 5. 2021	4. zasadnutie tematickej skupiny o dlhodobej vízii pre vidiek	Európska sieť pre rozvoj vidieka	<p>Účastníci zasadnutia zhodnotili hlavné posolstvá, ktoré vyplynuli z týždňa vidieckej vízie, podelili sa o skúsenosti z členských štátov, ktoré vypracovali svoje vlastné integrované stratégie alebo programy na rozvoj vidieka, a zaoberali sa tým, ako môžu zainteresované strany pomôcť s prenášaním vízie budúcnosti do reality na miestnej úrovni a ako môžu siete najlepšie poskytnúť podporu.</p> <p>Cieľová skupina: odborníci a špecialisti na rozvoj vidieka.</p>
Rôzne	Pracovná skupina OECD pre vidiek	OECD	Informovanie o iniciatíve vízie pre vidiek, zdôraznenie

			prepojenia na aktivity OECD. Odborníci na rozvoj vidieka z krajín OECD.
--	--	--	---

Príloha 2 – „Hlasy z vidieka“: Prehľad kľúčových tematických posolstiev z workshopov so zainteresovanými stranami o vidieku (zdroj: Európska sieť pre rozvoj vidieka)

TÉMY	SÚČASNÉ OBAVY	PRÍLEŽITOSTI DO BUDÚCNOSTI	KONKRÉTNE OPATRENIA S CIEĽOM UMOŽNIŤ POSTUPNÉ ZMENY
Infraštruktúra a služby	<ul style="list-style-type: none"> Nízka kvalita verejných služieb, škôl, zdravotnej a sociálnej starostlivosti a infraštruktúry. Systém dopravy a mobility nadmerne zameraný na mestá. Nedostatočná životaschopnosť dedinských a mestských centier. Zanedbávanie dedičstva historických a priemyselných budov. Nedostatočné a nevhodné ubytovanie, ktoré nespĺňa súčasné potreby. Nedostatočné zásobovanie vodou, úprava vody a riadenie povodní a sucha. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozsah pre digitálnu inováciu, centrá služieb a vidiecke školy na poskytovanie služieb na vidieku. Narastajúci dopyt po širších prístupoch k udržateľnej vidieckej mobilite, ktoré stavajú na rozvoji prepojení medzi rôznymi spôsobmi prepravy, službami na požiadanie a novými technológiami. Revitalizácia vidieckych centier a opustených budov s cieľom vybudovať novú vidiecku identitu. Narastajúce množstvo ubytovaní na vidieku, ktoré treba riadiť na podporu dopytu zo strany ľudí, ktorí žijú vo vidieckych oblastiach alebo patria medzi čerstvých prisťahovalcov. Potenciál zlepšenej infraštruktúry na hospodárenie s vodami s cieľom zvládať suchu a záplavy. 	<ul style="list-style-type: none"> Vytvoriť základnú úroveň infraštruktúry na podporu fungovania vidieckeho sociálneho štátu, ktorá by zahŕňala základné minimum služieb, ktoré môžu byť považované za právo (napr. internet, prístup k verejným službám atď.). Investovať do modálneho prechodu z osobných vozidiel na verejnú dopravu a alternatívnu mobilitu a z uhlíkovodíkového systému dopravy na post-uhlíkové systémy dopravy. Prebudovať centrá sídel a zamerať investície do historických a tradičných budov s cieľom prestať tie, ktoré už nie sú vhodné na daný účel, aby ich mohla využívať dynamická komunita a podniky. Podporiť odolnosť vodárenskej infraštruktúry prispôsobenej meniacej sa klíme a so zvýšenou odolnosťou voči meniacej sa klíme s ohľadom na dodávky pitnej vody, kanalizáciu, zvládanie povodňových situácií, zrážkovú vodu, suchu a potreby zavlažovania. Budovanie kapacít a podpora komunitných/dobrovoľníckych služieb.
Digitálna a technologická zmena	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatočný prístup k digitálnej infraštruktúre vo vidieckych oblastiach. Nedostatočné digitálne zručnosti vidieckeho obyvateľstva. Nízka úroveň digitálnej inovácie vo vidieckych MSP. 	<ul style="list-style-type: none"> Nástup digitálneho veku s novými modelmi poskytovania základných služieb, pracovných miest, pracovných postupov a prístupu na trh na vidieku. Narastajúci dopyt po digitálnych službách a technologickej inovácii na miestnej úrovni (v mestách a poľnohospodárskych podnikoch). 	<ul style="list-style-type: none"> Poskytnúť cenovo dostupnú digitálnu infraštruktúru ako základné právo, ktorá postačuje na podnikateľskú činnosť, poskytovanie elektronických služieb a spoločenský život. Podporiť digitálnu gramotnosť vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom inkluzívnej odbornej prípravy, vzdelávacích programov a informačných kampaní a podporiť poskytovanie a používanie elektronických služieb. Rozšíriť inovatívne partnerstvá a poradcov do širšej vidieckej oblasti a energetickejšie podporiť inovačnú činnosť na miestnych úrovniach.
Základný tovar/potraviny/energia	<ul style="list-style-type: none"> Nadmerne globalizovaný potravinový/energetický systém, ktorý neberie ohľad na miestny potenciál a znamená, že hodnota sa nedrží 	<ul style="list-style-type: none"> Rastúci pohyb okolo relokácie kratších potravinových systémov a systémov výrobkov z dreva. Vznik technologických výtvarov, ktoré 	<ul style="list-style-type: none"> Poľnohospodárska výroba. Vznikajú dva alternatívne prístupy: <ul style="list-style-type: none"> i) relokalizovanie výroby a skrátenie dodávateľských reťazcov a zavedenie regeneratívnych a/alebo ekologických poľnohospodárskych postupov založených na tradičných odrodách a plemenách a

	<p>v miestnej oblasti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Absencia plánov nástupníctva a otázna životaschopnosť mnohých malých poľnohospodárskych podnikov. • Neprimerané poradenské služby. • Chýbajúce zručnosti v regeneratívnom/ekologickom poľnohospodárstve. • Nízka miera účasti vidieckych komunít na výrobe energie z obnoviteľných zdrojov. • Nedostatočné uznanie úlohy využívania pôdy pri zachytávaní oxidu uhličitého pri využívaní pôdy na vidieku (riešené v kapitole o zmene klímy). • Zlyhanie pri prijímaní modelov pre transformačnú zmenu a udržateľný prechod v základných priemysloch (poľnohospodárstvo, ťažba uhlia a komunity, ktoré používajú uhlie) vrátane riešenia byrokracie/regulácie. 	<p>podporia profesionalizáciu poľnohospodárstva a prepojenie na biohospodárstvo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dopyt po špeciálnych a vysokokvalitných plodinách, plemenách a výrobkoch založených na miestnej biodiverzite/identite. • Rastúce uznanie regeneratívneho poľnohospodárstva ako udržateľnej poľnohospodárskej praxe. • Rastúci záujem a informovanosť o výrobe energie z obnoviteľných zdrojov založenej na komunite. • Rámec na prístup k novým trhom prostredníctvom digitálnych technológií. • Dostupnosť nástrojov na integrovanú transformačnú zmenu, ako sú inteligentné dediny, energetické spoločenstvá, LEADER, miestne potravinové politiky atď. • Rastúci politický záujem na podporu „spravodlivej a zelenej transformácie“ v súvislosti s uviaznutým uhlíkovým alebo priemyslom na báze uhlíka vo vidieckych komunitách. 	<p>ii) využitie technologických výtvarov na zníženie nákladov, environmentálneho vplyvu, zvýšenie produktivity a vypestovanie plodín vhodných pre širšie biohospodárstvo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obmedziť byrokraciu a podporiť možnosti na spracovanie tak pre miestne potraviny, ako aj pre potraviny určené na vývoz z regiónu. • Podporiť vstup mladých dospelých do odvetví využívania pôdy. • Zamerať investície do zavedenia postupov šetrných k životnému prostrediu na individuálnej (malý rozsah, vlastná spotreba) úrovni (napr. permakultúra) a posilnenie iných miestnych iniciatív a iniciatív pre potraviny z ekologickej poľnohospodárskej výroby. • Podporiť modernú technológiu v odvetví využívania pôdy a rozvoj biohospodárstva (napr. vertikálneho poľnohospodárstva, metód založených na úprave genómu). • Podporiť celoživotné vzdelávanie v odvetví využívania pôdy, ktoré zavádza zásady udržateľnosti a obehového hospodárstva. • Podporiť prístupy rozsiahleho územného plánovania (ktoré prekračujú rámec poľnohospodárstva a lesného hospodárstva), ktoré podporujú transformáciu na vidiecke hospodárstvo založené na zásadách udržateľnosti a obehového hospodárstva. • Podporiť systémy/regulačný rámec, ktoré nabádajú k regionálnej/komunitnej činnosti v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a postuhlíkovú transformáciu v komunitách závislých od uhlia.
<p>Príjem, práca a pracovné miesta v širšom hospodárstve</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obmedzené využívanie/udržiavanie pridanej hodnoty regiónu, a to aj prostredníctvom cestovného ruchu. • Nedostatočný rozvoj miestnych remesiel a im priznaná hodnota. • Nedostatočné zavádzanie zásad obehového hospodárstva. • Obmedzené uznanie a podpora inovatívnych modelov podnikov a nedostatok hodnoty/uznania pre poskytovanie ekosystémových služieb. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik a oživenie tradičných a nových odvetví (napr. sociálneho poľnohospodárstva, remeselnej práce) a výskyt odborníkov, ktorí prispievajú k diverzifikácii vidieka. • Vznik nových modelov na podporu podnikania a inovácie (napr. inkubátorov, centier, sietí atď.). • Rastúce uznanie hodnoty regionálnej identity a tovarov z biologického materiálu a služieb, vrátane poskytovania ekosystémových služieb, na trhu, ktoré vychádzajú zo zásad udržateľnosti a obehovosti. • Pridaná hodnota prostredníctvom spracovateľských a marketingových centier, 	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytnúť dobrú digitálnu infraštruktúru ako predpoklad diverzifikovaného moderného hospodárstva vo vidieckych oblastiach. • Vytvoriť vhodné podmienky na miestne podnikanie, aby ľudia ostali na vidieku a aby sa vytvorili kreatívne prístupy na podporenie podnikania, ako sú centrá pre teleprácu, inkubátory, minimalizácia byrokracie atď. • Podporiť nové modely kolektívneho a komunitného podnikania. • Podporiť podnikanie v komerčnom súkromnom sektore, ako aj sociálne podniky a byť otvorený rozvíjaniu nových modelov práce. • Podporiť udržateľný cestovný ruch, ktorý je lepšie prepojený s konkrétnou ponukou širších komponentov vidieckych hospodárstiev (napr. prepojený so špeciálnymi potravinami, remeslami a oživením miestnej kultúry).

		kratších dodávateľských reťazcov a gastronomického, sociálneho a kultúrneho cestovného ruchu.	
Sociálna inklúzia a vitalita	<ul style="list-style-type: none"> • Demografické zmeny, najmä dramatický úbytok obyvateľstva v niektorých vidieckych oblastiach. • Rozdielne identity a odlišný pocit spolupatričnosti obyvateľov vidieka. • Medzery v inklúzii a rozmanitosti v niektorých vidieckych oblastiach. • Obmedzené zapojenie občianskej spoločnosti a partnerstvo v niektorých oblastiach a potreba podporiť komunitné a dobrovoľnícke organizácie. • Obmedzená územná spolupráca s agentúrami tretieho sektora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rastúci záujem o prestávanie sa do vidieckych oblastí a o prácu z domu, ktorý ešte zintenzívnila pandémia COVID-19. • Nárast nového pocitu spoločnej komunity a nového vidieckeho charakteru u obyvateľov, ktorí na ňom bývajú, čerstvých prisťahovalcov a nestálych obyvateľov. • Prítomnosť silných vidieckych identít, ktoré spomaľujú migráciu z vidieka do mesta. • Uznanie inklúzie a rozmanitosti ako hodnoty, ktorá integráciou utečencov a migrantov prináša na vidiek pozitívnu zmenu. • Rastúci dopyt po komunitných sociálnych službách pre ľudí, ktorí sa nachádzajú v nepriaznivých životných situáciách. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaviesť politiku stimulov na motivovanie mladých ľudí a odborníkov, aby sa usadili na vidieku (napr. daňové stimuly, primerané služby) a systemy podpory s cieľom nájsť pracovné miesta, domy atď. • Zaviesť aktivačný program pre mladých ľudí z vidieka, aby boli odborne aktívni vo vidieckych oblastiach. • Podporiť opatrenia na sociálnu inklúziu Rómov a migrantov prostredníctvom programu rozvoja vidieka (napr. odborná príprava a získavanie zručností pre poľnohospodárstvo). • Budovanie kapacít/podpora komunitných organizácií, napr. preskúmať digitálne formy vytvárania komunitného povedomia a účasť na miestnom rozvoji vrátane „bánk dobrovoľníkov“. • Podporiť vytváranie kontaktných sietí, budovanie spolupráce a partnerstva a zabezpečiť účasť obyvateľov vidieka na rozhodovacom procese napr. prostredníctvom metodiky LEADER. • Propagovať zmenu hodnôt v spoločnosti cez zhodnocovanie života na vidieku.
Životné prostredie	<ul style="list-style-type: none"> • Environmentálne škody spôsobené ľudskou činnosťou vrátane vidieckych systémov výroby, ktoré majú dosah na biodiverzitu, kvalitu vody a zmenu klímy. • Zhoršovanie podmienok kultúrnych krajín a historických budov a ich strata. • Nedostatočná kultúra starostlivosti o životné prostredie medzi obyvateľmi vidieka vrátane pôdohospodárov. • Nadmerný odpad a absencia účinného nakladania s odpadmi. • Nedostatok koherentnej vízie alebo mechanizmov na usmernenie zmeny v integrovaných územných plánoch, ktoré by mohli usmerniť tak produktívne, ako aj environmentálne funkcie vidieckej pôdy vrátane 	<ul style="list-style-type: none"> • Ďalší priestor na činnosť s cieľom znížiť nepriaznivé vplyvy systémov intenzívneho využívania pôdy na biodiverzitu a kvalitu vody. • Uznanie pozitívnych účinkov zameraných a integrovaných prístupov v kontexte krajinnej oblasti prostredníctvom partnerstiev, ktoré zahŕňajú všetky kľúčové zainteresované strany. • Značný potenciál na zhodnotenie tak kultúrnej krajiny, ako aj tradičných budov spôsobmi, ktoré podporujú cestovný ruch aj iné spoločenské činnosti. • Potenciál zmeniť spoločenské prístupy smerom k udržateľnejším správaniam. • Dostupnosť nástrojov na vypracovanie stratégií s rozsiahlejšie integrovanou udržateľnosťou. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečiť, aby poľnohospodárska politika a všetky vidiecke odvetvia boli v súlade s požiadavkami Európskej zelenej dohody. • Oveľa centralizovanejšie zvážiť potreby využívania vidieckej pôdy v kontexte rozsiahlejšieho územného plánovania a nie ako samostatnej jednotky. • Podporiť kooperatívnu správu na riešenie environmentálnych škôd v kontexte krajinnej oblasti v poľnohospodárstve a odvetví lesného hospodárstva. • Spojiť rôzne aspekty plánovania udržateľnosti v územných plánoch, ktoré ochraňuje dedičstvo pôdy a budov, vytvoriť restauratívnu ekológiu, zlepšiť hospodárenie s vodami a podporovať udržateľné správanie. • Poskytnúť všetkým občanom vzdelávanie o ochrane životného prostredia ako verejnú zodpovednosť. Podporiť odbornú prípravu poľnohospodárov v oblasti regeneratívnych poľnohospodárskych postupov. • Vytvoriť partnerstvá medzi univerzitami a poľnohospodárskymi vzdelávacími centrami s ich perifériami, aby sa zabezpečilo vyvíjanie lokálnych inovácií v oblasti udržateľnosti. • Podporovať väčšiu účasť občanov pri formovaní a riadení zelených plôch na pôde vo verejnom vlastníctve.

	primeraných mechanizmov na odmenu poskytovania ekosystémových služieb.		<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečiť, aby boli verejné statky krajinného dedičstva a budovy kultúrneho dedičstva udržiavané prostredníctvom podporných opatrení.
Zmena klímy	<ul style="list-style-type: none"> • Nízka miera informovanosti o dôsledkoch zmeny klímy. • Nízka miera rozvoja a angažovanosti komunity v súvislosti s energiou z obnoviteľných zdrojov na vidieku v Európe. • Obmedzené zapojenie pôdohospodárov a ostatných do zmiernenia zmeny klímy a rozvíjania biohospodárstva, sčasti pre nedostatok stimulov/zručností, hoci riešenia sú známe. • Nedostatočné prispôsobenie sa novým klimatickým realitám. • Potreba dekarbonizácie za hranicami energetického odvetvia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Relatívne nízka uhlíková stopa v niektorých vidieckych oblastiach, najmä v niektorých najmenej rozvinutých. • Zvýšenie dopytu po energii z obnoviteľných zdrojov vrátane vytvorenia komunit vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov založených na slnečnom alebo veternom systéme alebo biomase a väčšej vlastnej spotrebe. • Rastúci záujem spoločnosti o prechod na metódy výroby šetrné ku klíme, zlepšené riadenie poľnohospodárstva, obhospodarovania lesov a biohospodárstva. • Široký rámec pre činnosť na podporu energetickej účinnosti budov, dekarbonizácie dopravy a zlepšenia hospodárenia s vodami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Presunúť sa od plánovania v záujme rozvoja k plánovaniu v záujme miestnej odolnosti. • Prehliť reakcie na zmenu klímy na vnútroštátnej úrovni a opätovne posúdiť právny rámec na zmiernenie zmeny klímy a adaptačné opatrenia a ich vykonávanie v stratégiách, plánoch a projektoch. • Podporovať inovatívne a inteligentné nízkouhlíkové plánovacie a programovacie stratégie a prepojiť ich s regionálnymi a národnými stratégiami, programami a projektmi. • Podporovať činnosti zamerané na znižovanie emisí skleníkových plynov. • Podporovať opatrenia a činnosti, ktoré zadržávajú vodu na vidieku (kde je to potrebné) prostredníctvom napr. inteligentného hospodárenia s vodami a hospodárenia s dažďovou vodou, odpadovou vodou z domácností, rekonštrukcie zavlažovacích systémov, vegetačných striech atď. • Budovať informovanosť a podporovať vzdelávanie a odbornú prípravu profesionálov a odborníkov v oblasti zmierňovania zmeny klímy a adaptačných opatrení, ako aj občanov (vrátane mládeže).